

18 Ερωτήματα για το Επικείμενο Σχέδιο Λύσης του Κυπριακού προβλήματος

Δικαιολογημένα ο Κυπριακός λαός αγωνιά για το μέλλον του. Καθημερινά βομβαρδίζεται από ειδήσεις και μηνύματα για την τελική ευθεία της ένταξης και της επίλυσης του Κυπριακού. Είναι φυσιολογικό να υπάρχουν ερωτήματα ορισμένα από τα οποία είναι:

1) Έχει δημοσιευθεί ότι το σχέδιο που θα κατατεθεί προβλέπει την αλλαγή του πολιτειακού συστήματος από Προεδρικό σε Κοινοβουλευτικό. Έχει μελετηθεί εις βάθος αυτή η αλλαγή και το τι συνεπάγεται για την Κύπρο ιδίως με τη μορφή των τριών πρωθυπουργών; Μήπως δεν θα ήταν καλύτερα να θεωρηθεί ως βάση το υφιστάμενο σύνταγμα και να γίνουν σε αυτό οι ανάλογες προσαρμογές;

2) Ο Κυπριακός λαός θεωρεί ότι οποιαδήποτε λύση θα πρέπει να είναι μετεξέλιξη του υφιστάμενου συντάγματος και της Κυπριακής Δημοκρατίας. Υπάρχει όμως ο φόβος ότι οι προτάσεις των διαμεσολαβητών θα είναι τέτοιες που ουσιαστικά θα οδηγούν σε εξίσωση της Κυπριακής Δημοκρατίας και της "ΤΔΚΒ" και ότι το νέο κράτος θα είναι απότοκο αλληλοαναγνώρισης. Είναι αδικαιολόγητος ο φόβος αυτός;

3) Θα είναι η Κύπρος ένα πραγματικά ανεξάρτητο κράτος ή κράτος υπό κηδεμονία; Ελλοχεύει ο κίνδυνος μετατροπής της Κύπρου σε προτεκτοράτο της Τουρκίας; Και πως διασφαλίζεται η ασφάλεια του κράτους και του λαού;

4) Πως θα ρυθμίζεται το θέμα της ιθαγένειας; Θα μπορούν οι Ελληνοκύπριοι να ελέγχουν ποιος εισέρχεται παράνομα στην Κύπρο μέσω της υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση πολιτείας;

5) Πως ρυθμίζεται το θέμα των προσφύγων και των περιουσιών; Θα ληφθούν υπ' όψιν οι συναφείς αποφάσεις των Ευρωπαϊκών δικαστηρίων (π.χ. υπόθεση Τιτίνας

Λοιζίδου); Έχει η Ελληνική πλευρά αποδεχθεί την ιδέα της εγγυημένης πλειοψηφίας στην υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση πολιτεία;

6) Έχει μελετηθεί το ενδεχόμενο επιστροφής πολύ λίγων Ελληνοκυπρίων στην υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση πολιτεία παράλληλα με την εισροή χιλιάδων Τούρκων στην υπό Ελληνοκυπριακή διοίκηση πολιτεία; Ποια θα είναι τα αποτελέσματα μιας τέτοιας εξέλιξης;

7) Ο Κυπριακός λαός θεωρεί τον εποικισμό ως μια πολιτική πράξη-έγκλημα, η οποία αποσκοπεί στην αλλοίωση των δημογραφικών δεδομένων της Κύπρου, με στόχο την Τουρκοποίηση της Μεγαλονήσου. Έχει τεθεί το θέμα αυτό στην τράπεζα των συνομιλιών;

8) Ήδη, σχεδόν ένας στους πέντε Ελληνοκυπρίους που σπουδάζουν στο εξωτερικό δεν επιστρέφει. Στην περίπτωση μιας λύσης η οποία δεν αντικρίζεται θετικά από τον λαό δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο όχι μόνο ενίσχυσης του φαινομένου αυτού αλλά πολύ περισσότερο, μετανάστευσης πολλών Ελληνοκυπριακών οικογενειών. Υπήρξε προβληματισμός σε αυτό το θέμα;

9) Ένας από τους βασικούς λόγους που η νεοσύστατη Κυπριακή Δημοκρατία αντιμετώπισε προβλήματα με τη γένεσή της ήταν ότι η πλειοψηφία του Κυπριακού λαού δεν είχε την ανάλογη ταύτιση με το νέο κράτος. Υπάρχει προβληματισμός κατά πόσον η πλειοψηφία του Κυπριακού λαού θα νοιώσει ταύτιση με το νέο μόρφωμα που θα προκύψει;

10) Θα είναι ή όχι ενιαίο το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων; Εάν είναι, πως θα καλυφθούν και οι Τουρκοκύπριοι; Εάν όχι, τότε το νέο κράτος θα έχει συνομοσπονδιακή δομή καθώς δεν υπάρχει ομοσπονδιακό κράτος με περισσότερο από ένα Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

11) Η συνταγματική δομή και το όλον πολιτικό σύστημα επηρεάζουν καθοριστικά την οικονομική διάρθρωση μιας χώρας και κατ' επέκταση τις οικονομικές της επιδόσεις. Έχουν μελετηθεί επαρκώς τα ζητήματα αυτά;

12) Έχουν μελετηθεί επαρκώς οι οικονομικές πτυχές και επιπτώσεις των ιδεών που συζητούνται καθώς και οι κανόνες εύρυθμης λειτουργίας ενός σύγχρονου κράτους; Επιπρόσθετα, έχουν μελετηθεί οι απαραίτητες προϋποθέσεις οικονομικής βιωσιμότητας μιας τέτοιας λύσης; Και έχει γίνει προσπάθεια εμβολιασμού της λύσης από τέτοιες ιδέες;

13) Με την ένταξή της στην ΕΕ η Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να εισέλθει παράλληλα σε μια πορεία για την υιοθέτηση του ευρώ. Θα επηρεάζε καθόλου η υπό συζήτηση λύση την εν λόγω πορεία; Και θα επηρεασθεί η αξία της Κυπριακής λίρας;

14) Ένα σημαντικό στοιχείο οποιουδήποτε συντάγματος είναι και ο μηχανισμός λήψης αποφάσεων. Είναι κατανοητό ότι σε ένα ομοσπονδιακό πολίτευμα οι συνταγματικές μεταρρυθμίσεις προϋποθέτουν διπλές πλειοψηφίες. Εάν όμως οι διπλές πλειοψηφίες επεκταθούν και στα θέματα διακυβέρνησης, ελλοχεύει ο κίνδυνος συνεχών αδιεξόδων. Έχει ληφθεί υπ' όψιν αυτός ο παράγοντας;

15) Υπάρχει κάποια θριαμβολογία για το γεγονός ότι οι ιδέες για τη λύση του Κυπριακού προβλήματος κατοχυρώνουν τη μια διεθνή προσωπικότητα. Λαμβάνοντας υπ' όψιν όμως τη δομή της προτεινόμενης μορφής λύσης – εκ περιτροπής προεδρία και πιθανώς εκ περιτροπής πρωθυπουργία καθώς και διπλές πλειοψηφίες – γίνεται κατανοητό ότι τίποτε δεν μπορεί να γίνει χωρίς την έγκριση της Τουρκικής πλευράς; Είναι δυνατό η μια διεθνής προσωπικότητα στην πραγματικότητα να είναι «προσωπικότητα-μαϊμού»;

16) Η πολυπολιτισμικότητα αποτελεί χαρακτηριστικό της ΕΕ. Η προτεινόμενη λύση φαίνεται να στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά στη δικαιοσύνη και στη διζωνικότητα. Μήπως το προτεινόμενο σύνταγμα έρχεται σε σύγκρουση με την πολυπολιτισμικότητα και θέτει το σπέρμα νέων προστριβών;

17) Τον τελευταίο καιρό έχει συζητηθεί αρκετά το Βελγικό μοντέλο ως πρότυπο για λύση του Κυπριακού προβλήματος. Κατανοείται ότι το Βελγικό μοντέλο δεν θεωρείται πετυχημένο και ούτως ή άλλως το Βέλγιο και η Κύπρος αποτελούν δύο ξεχωριστές περιπτώσεις με περισσότερες διαφορές παρά ομοιότητες;

18) Δεν έχουμε δει ο,τιδήποτε στον τύπο για το τι προτείνεται για τη διεξαγωγή του Παγκυπρίου Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου. Θα υπάρχει από κάθε κοινότητα ίσος αριθμός ομάδων στο Πρωτάθλημα; Μήπως θα υπάρχει και εκ περιτροπής πρωταθλήτρια ομάδα και κατ' επέκταση εκ περιτροπής αντιπροσώπευση Ελληνοκυπριακών και Τουρκοκυπριακών ομάδων στα Κύπελλα Ευρώπης;

Φυσικά αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που απασχολούν τον λαό τα οποία, θα πρέπει να απαντηθούν τώρα. Και ενώ είναι κατανοητό να υπάρχει ο προβληματισμός και η προσπάθεια για επίτευξη μιας λύσης του Κυπριακού προβλήματος, πολύ λίγος χρόνος έχει αφιερωθεί για προβληματισμό για την επόμενη μέρα μιας λύσης.